

[Henry Christensen.]

gennemført en arbejdsdeling, så vi hører nok lidt nærmere om det siden hen. Det drejer sig om den suspension af hjemmemarkedsordningen, der fandt sted for et års tid siden. Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt sige meget om det spørgsmål. Men jeg vil gerne allerede nu have sagt, at vi fandt det rigtigt politisk og økonomisk, når regeringen sigtede mod at iværksætte en række foranstaltninger, der kunne hjælpe til at stabilisere prisudviklingen i Danmark efter den meget voldsomme inflationsudvikling, vi havde kendt de foregående år. Vi finder, at det danske samfund har grund til at takke landbrugsorganisationerne for, at de — ikke fordi de ønskede det, men for at efterkomme en anmodning fra landets regering — gik med til at suspendere hjemmemarkedsordningerne i den forstand, at de gav afkald på at søge monopoltilsynet om tilfaldelse til de prisforhøjelser, som de under de da givne forudsætninger var berettiget til at opnå.

I stedet måtte der naturligvis finde en forhandling sted imellem landbruget og regeringen om, hvad der skulle sættes i stedet, og vi ved, at resultatet blev en aftale om 100 mill. kr., der dog skulle reduceres og er blevet det i det omfang, den særlige lov om støtte til unge landmænd overskred 25 mill. kr. Jeg tror, støttebeløbet er blevet et par og halvfems millioner kroner. Når beløbet skulle fastsættes, kunne og skulle det selvsagt ikke fastsættes på grundlag af bestemte juridiske kriterier, så man bagefter kunne se efter, om de var opfyldt eller ej. Det skulle fastsættes på grundlag af en forhandling og et skøn; resultatet blev siden forelagt for folketingets finansudvalg, og siden hen har det været drøftet i folketinget. Man har her ment, at det var rigtigere at have valgt en anden fremgangsmåde; den indrømmelse har man fået, og jeg forstår, at man er i færd med at nå frem til at sikre regler, der garanterer, at et mindretal i sådanne tilfælde kan sikre en anden behandlingsform. Det er der vel ikke grund til at gentage i denne debat.

Jeg må være enig med landbrugsministeren i, at da man forhandlede for nu et års tid siden, måtte man forhandle under de forudsætninger, man da havde, herunder om den effektivitetsforbedring, som man

arbejdede med for landbrugets vedkommende, og som monopoltilsynet gik ud fra. Når man kan komme til et væsentlig andet resultat nu, hænger det alene sammen med, at man i december måned, altså $\frac{3}{4}$ år efter at disse forhandlinger havde fundet sted, nåede frem til, at nu var effektivitetsudviklingen så meget bedre i landbruget, at man kunne regne med en højere effektivitetsprocent. Det er noget, vi yderligere kan takke dansk landbrug for; men det var der ingen der kunne kende til på det tidspunkt, da disse forhandlinger fandt sted. Det ville derfor være helt ugørligt og urimeligt, om landbrugsministeren havde givet sig til at regne med et andet grundlag end det, han kendte, det tilgængelige, det, der var officielt på det pågældende tidspunkt. Jeg må sige, at jeg har vanskeligt ved at se, at landbrugsministeren kunne handle anderledes. Han måtte lægge et skøn til grund, og det måtte være et forhandlingsresultat, der blev afgørende.

Jeg vil videre sige, at hvis man i en sådan forhandling havde været tolerant over for det erhverv, der ene af alle havde efterkommet regeringens anmodning om særskilt at bidrage til en prisstabilisering, ville jeg have betydelig mere forståelse for dette, end hvis man i den situation havde skønnet på en sådan måde, at man havde risikeret yderligere at forringe et i forvejen indtægtsmæssigt hårdt trængt erhvervs stilling. Derfor har jeg svært ved at se, at landbrugsministeren i den situation kunne handle anderledes. Vi finder, at det var en rigtig politik, man valgte dengang. Vi finder derfor også, at det var rigtigt, som man handlede dengang.

Svend Haugaard: Også jeg vil gerne takke landbrugsministeren for redegørelsen. Vi kan tilslutte os den. Der kan være enkeltheder, som vi gerne vil drøfte nærmere, men i det store og hele giver vi tilslutning.

Såvel ændringerne i landbrugsstrukturen som landbrugets kompensationsordninger kan hver for sig være så afgørende samfundsspørgsmål, at der er grund til med visse mellemrum at tage dem op til drøftelse, også selv om der ikke ligger lovforslag på bordet, og det radikale venstre er altid parat til en sådan drøftelse. Om kompensationsordninger må vi måske sige, at tidspunktet